

Socialnämnd

Datum och tid: onsdag 20 augusti 2025, kl. 08:30-09:40

Plats: Hillingsäter, kommunkontoret

Beslutande:

Se nästa sida

Närvarande ej tjänstgörande ersättare:

Se nästa sida

Övriga närvarande:

Se nästa sida

Eventuella jäv och ersättares tjänstgöring vid jäv anges i respektive paragraf

Utses att justera:

Ann Blomberg (C)

Justeringsplats:

Digital justering

Paragrafer 78-87

Underskrifter

Ordförande:

Håkan Gusteus (L)

Justerare:

Ann Blomberg (C)

Sekreterare:

Sofia Henriksson

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutsorgan: Socialnämnd
Sammanträdesdatum: 2025-08-20
Anslaget sätts upp: 2025-08-27
Anslaget tas ned: 2025-09-17

Protokollet förvaras på kommunkontoret

Underskrift

Sofia Henriksson

Socialnämnden

Beslutande

Håkan Gusteus (L) Ordförande
Edgardo Varas (S) Vice ordförande
Helen Greus (SD) Andre vice ordförande
Lennart Johansson (SD)
Ann Blomberg (C)
Christina Svedberg (M)
Fredrik Karlsson (SD)

Närvarande ej tjänstgörande ersättare

Eva-Lena Johansson (S)
Karl-Erik Segersax (SD)
Maino Svensson (C)
Håkan Ekman (S)

Övriga närvarande

Gunnar Wigstrand, socialchef
Jon Granlund, kvalitetschef
Sofia Henriksson, nämndsekreterare

Övriga deltagare anges i respektive paragraf

Justering			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

Innehållsförteckning

§ 78	Val av justerare		4
§ 79	Fastställande av dagordning		5
§ 80	Socialnämndens delegationsordning 2025	2025/21	6
§ 81	Beslut avseende initiativärende angående att föra och tillgängliggöra presidieanteckning för Socialnämndens presidiemöten	2025/89	7
§ 82	Svar på återremiss: avgift för gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker	2025/85	8 - 12
§ 83	Åtgärder utifrån ekonomiskt utfall	2025/175	13 - 16
§ 84	Ordförande informerar 2025	2025/39	17
§ 85	Socialchefens information 2025	2025/9	18
§ 86	Återrapportering av delegationsbeslut 2025	2025/10	19
§ 87	Meddelanden 2025	2025/8	20

Justering

Utdragsbestyrkande

Socialnämnd

SN § 78

Val av justerare

Socialnämnds beslut

Ann Blomberg (C) utses till justerare.

Justering

Utdragsbestyrkande

Socialnämnd

SN § 79

Fastställande av dagordning

Socialnämnds beslut

Dagordningen fastställs utan ändringar.

Justering

Utdragsbestyrkande

SN § 80 **Dnr 2025/21**
Socialnämndens delegationsordning 2025

Socialnämnds beslut

Socialnämnden beslutar att anta följande ändringar i socialnämndens delegationsordning:

- beslutanderätten avseende beslut om att återkräva felaktigt utbetalt ekonomiskt bistånd, enligt 33 kap. 1 § SoL, delegeras till enhetschefen för Individ- och familjeomsorgen istället för socialutskottet,
- beslutanderätten avseende umgängesbegränsning, enligt 14 § LVU, delegeras till socialutskottet.

Sammanfattning av ärendet

I nuläget är delegaten för beslutanderätten avseende återkrav av ekonomiskt bistånd socialutskottet. Förvaltningen förslår att ny lägsta delegat för beslutanderätten är enhetschefen för Individ- och familjeomsorgen.

I och med införandet av nya socialtjänstlagen kan nu även ursprungsbeslut avseende umgängesbegränsning enligt 14 § LVU delegeras till ett utskott. För att underlätta socialsekreterarnas arbete föreslår förvaltningen att denna beslutanderätt delegeras till socialutskottet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-08-13

Sändlista

Enhetschef Individ- och familjeomsorgen

Justering			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

SN § 81

Dnr 2025/89

**Beslut avseende initiativärende angående att föra och tillgängliggöra
presidieanteckning för Socialnämndens presidiemöten**

Socialnämnds beslut

Socialnämnden beslutar att ärendet avslutas.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2026-06-18 om följande tillägg i
styrdokumentet *Reglemente Gemensamma bestämmelser och arbetsformer
för kommunstyrelsen och nämnderna*:

*”Anteckningar ska föras vid presidieberedningar över ställningstaganden
där beredningen har en avvikande uppfattning. Anteckningarna ska
distribueras på lämpligt sätt till nämndens ledamöter och ersättare samt
berörda tjänstepersoner”.*

Socialnämnden kan inte överskrida kommunfullmäktiges beslut och därmed
kan ärendet avslutas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Justering

Utdragsbestyrkande

SN § 82

Dnr 2025/85

Svar på återremiss: avgift för gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker

Socialnämnds beslut

Socialnämnden bedömer att 9000 kr är en relevant och rimlig avgift för handläggningen av nyttillstånd för gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker och föreslår att kommunfullmäktige beslutar att

- Socialnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter avseende nya regler i Alkohollagen (2010:1622) gällande Gårdsförsäljning av alkoholdrycker.
- en ny avgift gällande gårdsförsäljningstillstånd införs i avgiftssystemet med en avgift om 9000 kronor, tillsynsavgiften ska bestämmas senare när det kommit mer information hur den ska utföras.
- Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Socialnämnden för egen del beslutar, under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut, att uppdra åt Dalsland & Säfles Alkohol- och tobaksenhet att komma med förslag på uppdaterade riktlinjer, tillsynsplan samt delegering av beslut med anledning av de nya reglerna i alkohollagen.

Yrkande

Ann Blomberg (C) yrkar bifall till liggande förslag.

Edgardo Varas (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på liggande förslag och finner att nämnden bifaller detta.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Dalsland- och Säfles Alkohol- och tobaksenhet.
Ärendet har även beretts av socialnämnden.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämndens bedömning efter kommunfullmäktiges återremiss är att 9000 kr är en relevant och rimlig avgift för handläggningen nyansökan av tillstånd för gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker på grund av att:

Justering

Utdragsbestyrkande

- propositionsförslaget till lagändringen klargör att prövningen för tillstånd av gårdsförsäljning kommer likna den som sker vid serveringstillstånd och där ligger avgiften idag på 9000 kr,
- en subventionering av just detta tillståndsslag kan leda till en obalans i avgiftssystemet,
- handläggningsprocessen tar minst 10 timmar (se bilaga),
- 9000 kr är en förhållandevis låg avgift sett till många närliggande kommuners,
- Färgelanda kommun ska sträva efter att följa de gemensamma riktlinjerna

Förslaget att fastställa avgiften till 9 000 kronor är i linje med lagstiftning, rättspraxis, regional samordning samt de faktiska arbetskostnader som beräknats. Förvaltningens bedömning är att detta är en väl avvägd nivå som möjliggör rättssäker och likvärdig hantering av tillståndsärenden, utan att belasta skattekollektivet.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Sveriges riksdag har beslutat om nya regler i Alkohollagen (2010:1622) gällande gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker. Ändringen trädde i kraft 1 juni 2025.

Socialnämnden ansvarar för handläggning av ärenden som gäller alkoholservering, folköl- och tobaksförsäljning samt e-cigarettor och tobaksfria nikotinprodukter, och är en lokal tillsynsmyndighet enligt alkohollagen (2010:1622), lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter (LTLP) och lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter. Handläggningen och tillsynen utförs av Dalsland & Säffles alkohol- och tobaksenhet.

För att få bedriva gårdsförsäljning kommer det att krävas tillstånd. Kommunerna ska meddela dessa tillstånd till de ansökande samt utöva tillsyn över tillståndshavarna. Övriga krav för gårdsförsäljning är att alkoholdryckerna är egentillverkade. Enbart småskaliga oberoende tillverkare ska få tillstånd till gårdsförsäljning. Gårdsförsäljning ska endast få ske till konsumenter som deltar i ett kunskapshöjande besöksarrangemang som anordnats av tillverkaren. Tillståndshavaren ska få bedriva

gårdsförsäljning från endast ett försäljningsställe. Försäljningen till varje enskild konsument ska inte få överstiga 0,7 liter spritdrycker, tre liter vin, tre liter starköl och tre liter andra jästa alkoholdrycker vid samma besökstillfälle.

Kommunen behöver kunna hantera dessa ansökningar genom att göra den utredning som krävs, fatta beslut och utöva tillsyn.

Kommunfullmäktiges återremiss

Den 18 juni återremitterade kommunfullmäktige i Färgelanda hela ärendet till socialnämnden med anledningen ”att man ska titta över vilken summa som är relevant att ta ut som avgift”.

Beslutsmotivering

Bedömningen som görs är att 9000 kr är en relevant och rimlig summa att ta ut som avgift gällande nyansökan av Gårdsförsäljningstillstånd.

För de som redan har ett befintligt stadigvarande tillstånd och vill ansöka om Gårdsförsäljningstillstånd faller detta under en redan befintliga taxa ”Ansökan om stadigvarande ändring i tillstånd” som idag ligger på 4000 kr

Länsstyrelsen har informerat att kommunerna vid bedömning av arbetsinsats kan utgå från att handläggningen av ansökningar om gårdsförsäljningstillstånd i stort motsvarar prövningen av stadigvarande serveringstillstånd. Även om kommunen ännu inte mottagit någon ansökan om denna nya tillståndstyp, är det rimligt att anta att arbetsbelastningen kommer att vara av liknande omfattning – baserat på lagstiftningens krav på bland annat utredning, kontroll, remisshantering och tillsyn.

Förvaltningen föreslår därför fortsatt att avgiften för gårdsförsäljningstillstånd fastställs till 9 000 kronor – samma nivå som för stadigvarande serveringstillstånd. Det är dock viktigt att tydliggöra att detta belopp redan är lägre än den faktiska kostnaden för handläggningen. En sammanställning av tidsåtgång och arbetsmoment visar att den verkliga kostnaden per ärende uppskattas till mellan 10 000 och 15 000 kronor (se Bilaga - beräkningsunderlag avseende avgift för serveringstillstånd). Detta innebär att den föreslagna avgiften är reducerad jämfört med faktisk självkostnad.

Om en lägre avgift än den beräknade arbetskostnaden ska tillämpas, innebär det att kommunen behöver budgetera för att täcka mellanskillnaden – vilket i praktiken innebär att skattekollektivet står för delar av kostnaden. Detta bör i så fall ske som ett medvetet politiskt ställningstagande.

Det är dock viktigt att beakta att *en sådan subventionering av just detta tillståndslag* kan leda till *en obalans i avgiftssystemet*, där vissa typer av verksamheter får betala full självkostnad för sina tillstånd medan andra kraftigt reduceras, trots likvärdig arbetsinsats. Det kan uppfattas som *orättvist mellan olika företagare*, beroende på vilken typ av alkoholverksamhet de bedriver.

Kommunallagens krav på *självkostnadsprincipen* och *likställighetsprincipen* innebär att taxor ska grundas på faktisk arbetsinsats och tillämpas lika för samtliga sökande med motsvarande förutsättningar.

För sökande som redan innehar stadigvarande tillstånd och vill utöka med gårdsförsäljning, föreslås att avgiften fortsatt sätts till 4 000 kronor – motsvarande taxa för stadigvarande ändring i tillstånd. Denna prövning innebär en något lägre arbetsinsats, men det bör noteras att avgiften inte inkluderar det obligatoriska kunskapsprovet, vilket hanteras separat.

Kommunen är en del av ett samarbete med fem andra kommuner i Dalslandsområdet samt Säffle. Inom ramen för samarbetet finns *gemensamma riktlinjer* där kommunerna enats om att ha enhetliga taxor för ansökan och tillsyn enligt alkohollagen. Flera av våra samarbetskommuner har redan beslutat att tillämpa samma taxa (9 000 kronor) för gårdsförsäljningstillstånd.

Nedan följer en jämförelse av avgiften med närliggande kommuner:

	Permanent tillstånd	Tillfälligt tillstånd (utan permanent)	Tillfälligt tillstånd (har permanent)	Tillsynsavgift serveringstillstånd (fast avgift)	
Lysekil	11 200	7 100	4 100	2 900	Tillkommer kunskapsprov 1 500:-
Kristianstad	9 300*	5 000	5 000	1 400 3 600 efter 01.00	Tillkommer kunskapsprov 2 200:-
Forshaga	12 222*	5 432	4 074	4 074	Tillkommer kunskapsprov 2 037:-
Vänersborg	12 000	7 500	7 500	7 000	Tillkommer kunskapsprov 1 700:-
Alingsås	13 100	7 860	7 860	3 930	Tillkommer kunskapsprov 2 620:-
Munkedal	11 200	7 100	4 100	2 900	Tillkommer kunskapsprov 1 500:-
Borås	17 000	7 500	7 500	12 500 år 1 5 000	Tillkommer kunskapsprov 1 700:-
Vårgårda	11 848	5 924	5 924	Två avgifter 2 370-8 294	Tillkommer kunskapsprov 2 370:-
Dalsland/Säffle	9 000	5 000	3 000	4 500	Ingår i stadigvarande 1000:- i tillfällig

Justering

Utdragsbestyrkande

I den översiktliga jämförelsen framgår att den dalsländska avgiften skulle ligga på en lägre nivå än jämförda närliggande kommuner.

Sammanfattningsvis är förvaltningens förslag att fastställa avgiften till 9 000 kronor i linje med lagstiftning, rättspraxis, regional samordning samt de faktiska arbetskostnader som beräknats. Bedömningen är att detta är en väl avvägd nivå som möjliggör rättssäker och likvärdig hantering av tillståndsärenden, utan att belasta skattekollektivet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-07-03

Bilaga - Beräkningsunderlag avseende avgift för serveringstillstånd

Bilaga - Protokollsutdrag Åmåls kommunfullmäktige 2025-04-23 § 86

Bilaga - Protokollsutdrag Dals-Eds kommunfullmäktige 2025-06-12 § 36

Bilaga - Protokollsutdrag Mellerud kommunfullmäktige 2025-05-21 § 85

Sändlista

Dalslands och Säfles alkohol- och tobaksenhet

Kansliet

Socialnämnden

SN § 83 Dnr 2025/175
Åtgärder utifrån ekonomiskt utfall

Socialnämnds beslut

Socialnämnden fattar ett inriktningsbeslut om att fortsätta utreda en avveckling av Lillågården.

Reservation

Edgardo Varas (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för Socialdemokraternas yrkande.

Christina Nilsson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för Socialdemokraternas yrkande.

Håkan Gusteus (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för Socialdemokraternas yrkande och lämnar en skriftlig reservation:

Vid det extrainsatta mötet hade Socialnämnden att ta inriktningsbeslut gällande åtgärden för att komma i budgetbalans.

Nämndens majoritet bestående av Centerpartiet och Sverigedemokraterna valde att prioritera en nedläggning av 18 platser för somatiska vårdtagare på Lillågården i Färgelanda för att rädda lika många platser på Solgården i Högsäter.

Resultatet av beslutet blir en mindre ekonomisk effekt och att antalet platser för våra äldre minskas till hälften vilket gör att kommunen inte kommer att kunna uppfylla lagkraven.

Besparingen för det här beslutet är ca 50 % av vad man skulle spara genom att satsa på Lillågården som dels har ytterligare 5 platser som kan utnyttjas, dels i förlängningen har utbyggnadspotential och finns i byggnadsplaneringen för att samla allt äldreboende på en plats, såväl demens- som somatiskt boende.

Känt är att andelen äldre ökar i kommunen och detta kommer att kräva fler platser i framtiden vilket det finns bättre möjlighet till att genomföra i Färgelanda.

Beslutet har motiverats med att kommunens dyraste äldreboende måste räddas till varje pris då det ligger i Högsäter. Att sedan den mer befolkningstäta delen av kommunen helt blir utan somatiskt boende tas inte hänsyn till.

C/SD-beslutet innebär att dagens korttidsboende blir kvar på Lillågården medan man avser att ha seniorboende i de övriga vårdlokalerna.

Liberalerna identifierar tydliga problem med beslutet. Kommunen bedriver inte seniorboende utan detta måste ske med en utomstående aktör eller Valbohem. Lokalerna som idag är anpassade som vårdlokaler måste i detta scenario byggas om till lägenheter och avskiljas från dagens korttidsboende av säkerhets- och personalskäl. Det finns ingen plan för att bedriva verksamhet på Lillågården under en ombyggnadstid.

Liberalerna reserverar sig mot beslutet.

*Håkan Gusteus,
Liberalerna*

Yrkande

Socialdemokraterna yrkar på att besluta:

Att utreda de ekonomiska konsekvenser av att lägga ner Lillågården eller Solgården.

Sverigedemokraterna och Centerpartiet gör ett yrkande som lyder:

Vi yrkar på ett inriktningsbeslut att fortsätta utreda en avveckling av Lillågården.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på Socialdemokraternas yrkande och dels på Sverigedemokraternas/Centerpartiets yrkande och finner att nämnden beslutar enligt Socialdemokraternas yrkande.

Votering begärs och genomförs.

Voteringsförfarande:

JA – röstar den som bifaller Socialdemokraternas yrkande

NEJ – röstar den som bifaller Sverigedemokraternas och Centerpartiets yrkande.

Håkan Gusteus (L)	JA
Edgardo Varas (S)	JA
Helen Greus (SD)	NEJ
Lennart Johansson (SD)	NEJ
Ann Blomberg (C)	NEJ
Christina Svedberg (M)	JA
Fredrik Karlsson (SD)	NEJ

Tre JA-röster, fyra NEJ-röster.

Efter genomförd votering beslutar utbildningsnämnden enligt Sverigedemokraternas och Centerpartiets yrkande.

Sammanfattning av ärendet

Solgården: Möjlig årlig nettobesparing ca 12,98 mnkr. Kalkylen exkluderar intäkter och omställningskostnader.

Lillågården: Avveckling av 18 lägenheter, kvar 10 korttidsplatser. Personalbesparing ca 6,6 mnkr/år. Lokalkostnader ej medräknade.

Hemtjänst: Samlokalisering har stärkt effektivitet och flexibilitet. Uppdelning bedöms olämplig, ger inga nämnvärda vinster.

Hemtjänstens nyckeltal: Avvikelser från rikssnittet p.g.a. pågående schemaöversyn och intrimning av nytt planeringssystem. Förbättring väntas.

IFO: Pågående arbete med förebyggande insatser, effektivare processer, fler interna lösningar och kompetensutveckling för att minska kostnader långsiktigt.

Ärendebeskrivning

Sektoromsorg fick i uppdrag av socialnämnden den 18 juni 2025 att utifrån prognostiserat underskott se på möjlighet till effektivisering inom 5 olika områden och redovisa ett underlag till extra socialnämnden 2025-08-20. Materialet ska vara ett underlag för inriktningsbeslut. Redogörelsen ligger med som en bilaga.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-08-11

Bilaga: Redogörelse av uppdrag från socialnämnden, daterat 2025-06-18 till sektoromsorg utifrån prognostiserat negativt utfall 2025.

Sändlista

Socialchef

Sektorekonom

Justering

Utdragsbestyrkande

Socialnämnd

SN § 84 **Dnr 2025/39**
Ordförande informerar 2025

Socialnämnds beslut
Informationen läggs till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet
Ordförande har inget att informera om.

Justering

Utdragsbestyrkande

SN § 85 Dnr 2025/9
Socialchefens information 2025

Socialnämnds beslut

Informationen läggs till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Socialchef Gunnar Wigstrand informerar om bland annat:

- Att det kommer publiceras en annons för rollen som enhetschef för Håvestensgården
- Under sommaren har sektorn präglats av mycket korttidssjukskrivningar
- Två sjuksköterskor har sagt upp sig

Socialnämnd

SN § 86 Dnr 2025/10
Återrapportering av delegationsbeslut 2025

Socialnämnds beslut
Återrapporterade delegationsbeslut läggs till handlingarna.

Justering			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

Socialnämnd

SN § 87 **Dnr 2025/8**
Meddelanden 2025

Socialnämnds beslut
Informationen läggs till handlingarna.

Justering			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Ordförande Socialnämnd: Håkan Gusteus

Förtroendevald: Ann Blomberg

Sekreterare: Sofia Henriksson